

วารสาร

การศึกษาไทย

Thailand Education Journal

ลลิกศ.สำรวจพบ

ชื่อเสียง

มีวิสัย ชัยน

3 คุณธรรมแรก
ที่เด็กควรมี

ดร.วรารักษ์

“การส่งเสริม
ศรัทธาสินทางปัญญา
ในสถาบันการศึกษา
เป็นเรื่องสำคัญ
เป็นเรื่องที่ประเทศไทยต้องการ..”

Unบรรณาธิการ

วารสารการศึกษาไทยฉบับนี้เป็นฉบับปฐมฤกษ์ของปีงบประมาณใหม่ แต่ก็ยังเป็นฉบับต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา สมาชิกเดิมยังคงดำรงสถานภาพเป็นสมาชิกของเราเหมือนเช่นเคย เพราะถือว่าทุกท่านเป็นเครือข่ายที่ดีของสำนักงานฯ ที่จะร่วมเดินทางไปกับเราตลอดไป

หลายเรื่องมีความเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของรูปเล่ม คอลัมน์ และเนื้อหา ทั้งนี้ก็เพื่อให้สิ่งที่ได้นำเสนอมีความน่าสนใจมากขึ้น รวมถึงการรับสมัครสมาชิก ต่อไปนี้สมาชิกก็ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น แต่ยังคงได้รับข่าวสารจากวารสารฉบับนี้ต่อไป

ภายในฉบับจะยังคงมีเรื่องของสารงานวิจัยที่เป็นหนึ่งในคอลัมน์ที่ผู้อ่านให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก หลายต่อหลายงานวิจัย ผู้อ่านสามารถนำไปเป็นแนวทาง หรือนำไปปรับใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์กับตนเองและหน่วยงานของตนได้ เราจะยังคงเปิดเวทีแห่งนี้เพื่อนำเสนอผลงานวิจัยดีๆ ของเพื่อนครู อาจารย์ นิสิต นักศึกษาต่อไป

คอลัมน์บทความวิจัย หรือบทความพิเศษ ก็เป็นอีกหนึ่งคอลัมน์ที่เพื่อนสมาชิกที่เป็นนักการศึกษา นักวิจัย ครู อาจารย์ให้ความสนใจและร่วมกันส่งข้อมูลมาให้เราอย่างต่อเนื่อง ไม่ขาดสาย หลายเรื่องล้วนมีคุณค่า และเชื่อเหลือเกินว่า หลายเรื่องที่ผู้อ่านได้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี

สำหรับข่าวความเคลื่อนไหวต่างๆ เกี่ยวกับสำนักงานฯ ก็จะต้องคงอยู่ ทั้งเรื่องของผลการวิจัยในหัวข้อหรือประเด็นต่างๆ ที่สำนักงานฯ ดำเนินการเอง หรือสนับสนุนให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญเรื่องนั้นๆ ดำเนินการ รวมถึงช่วยย่อย ข่าวความก้าวหน้าทางการศึกษา ข่าวจากเวทีการประชุมสัมมนาต่างๆ รับรองว่าผู้อ่านจะได้อ่านอย่างจุใจมากขึ้น

และที่อยากจะขอความร่วมมือจากผู้อ่าน หรือเพื่อนสมาชิก คือ ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวารสารของพวกเราฉบับนี้ รวมถึงเพื่อนสมาชิกอยากรู้ อยากอ่านเรื่องอะไร แนะนำกันเข้ามา หรือหากใครมีข้อมูล หรือบทความดีๆ คิดที่อยากจะเผยแพร่อย่ารอช้า ส่งมาได้ที่กองบรรณาธิการ เรากำลังรอทุกท่านอยู่

แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้า สำหรับฉบับนี้ ขอให้ทุกท่านโชคดี มีความสุข สวัสดีครับ

กวัน เสือสกุล

สารบัญ

Contents

รายงานพิเศษ 1

4

- ดร.วราภรณ์ “การส่งเสริมทรัพยากรเส้นทางปัญญาในสถาบันการศึกษา”
- แนวทางการส่งเสริมทรัพยากรเส้นทางปัญญาในสถาบันการศึกษา

รายงานพิเศษ 2

13

สกศ.สำรวจพบข้อลัดยศ มีวินัย ชยัน 3 คุณธรรมแรกที่เด็กควรมี

รายงานพิเศษ 3

20

สกศ.เผยแพร่รายชื่อกรรมการสภาการศึกษาชุดใหม่

เศรษฐกิจพอเพียง

22

ผักหวานป่า นำชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง

สาระงานวิจัย

27

รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่โรงเรียน ICT สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อมูลข่าวสารทางราชการ

38

ย้อนรอยสภาการศึกษา

บทความพิเศษ

40

การใช้หลักอัตถิภาวนิยมของชาตรีเสริมการแก้ปัญหาภาวะผู้นำแบบหลังนวยุคของโบดริยาร์ด

ข่าวย่อสภา

45

- งานวิจัยเผย ศธ. ควรสร้างหลักสูตรภูมิปัญญาไทย
- คนไทยมีโอกาสเรียนเฉลี่ย 7.8 ปี
- เผยตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

กับเรื่องเด่นในฉบับ

คอลัมน์ รายงานพิเศษ 2

13

สภค.สำรวจข้ออัตัย มีวินัย ชยัน
3 คุณธรรมแรกที่เด็กควรมี

คอลัมน์ รายงานพิเศษ 3

20

สภค.เพชรราชชื่อกรรมการสภาการศึกษา

คอลัมน์ เศรษฐกิจพอเพียง

22

พิททวณปาน้ำพาเศรษฐกิจพอเพียง

คอลัมน์ ข้อมูลข่าวสารทางราชการ

38

ย่อนรอยสภาการศึกษา

คณะที่ปรึกษา

ดร.อำรุง จันทวานิช	เลขาธิการสภาการศึกษา
ดร.สิริพร บุญญานันต์	นายหนพพร สุวรรณรุจิ
นางสาวสุพธาสินี วัชรบูล	นางสุรางค์ โพธิ์พฤทษาวงศ์
ดร.สุทธศรี วงษ์สมาน	นางนิรมล กิตติวิบูลย์
ดร.จิรพรรณ ปุณเกษม	นายก้องเกียรติ สหวรรณางกูร

วัตถุประสงค์การจัดทำ

1. เพื่อรายงานความก้าวหน้าข่าวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับ การปฏิรูปการศึกษา
2. เพื่อนำเสนอตัวอย่างความสำเร็จเกี่ยวกับการปฏิรูป การศึกษาในด้านต่างๆ ต่อสาธารณชน
3. เพื่อความเป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างสำนักงานฯ กับบุคคล/หน่วยงานต่างๆ
4. เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามามีส่วน ร่วมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา

กองบรรณาธิการ

นางอัมพร พงษ์กัสนานันท์	บรรณาธิการ
นายกวิน เสือสกุล	ผู้ช่วยบรรณาธิการ
นายถวัลย์ มาศจรัส	คณะกรรมการจัดทำวารสาร
ดร.วรัยพร แสงนภาพร	คณะกรรมการจัดทำวารสาร

หากท่านต้องการแสดงความคิดเห็น

กรุณาส่งมาที่ กองบรรณาธิการวารสารการศึกษาไทย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ถ.สุโขทัย ดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทร. 0-2668-7123 ต่อ 1116 โทรสาร 0-2243-0083

เจ้าของ สวัสดิการสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

พิมพ์ที่ : บริษัท เอส.พี.วี. การพิมพ์ (2550) จำกัด

โทร./โทรสาร 0-2447-6280-1

รายงานพิเศษ 1

คนเขียนข่าว/รายงาน

การประชุมระดมความคิดเห็น

"นโยบายการส่งเสริมทรัพยากรเส้นทางปัญญาในสถาบันการศึกษา"

ตุลาคม 2550

ณ โรงแรมปรีณซ์พาเลซ กรุงเทพมหานคร

ดร.วรากรณ์

**“การส่งเสริมทรัพยากรเส้นทางปัญญาในสถาบันการศึกษา
เป็นเรื่องสำคัญ เป็นเรื่องที่ประเทศไทยต้องการ...”**

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จัดการประชุมระดม
ความคิด เรื่อง นโยบายการส่งเสริมทรัพยากรเส้นทางปัญญา
ในสถาบันการศึกษา เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2550 ณ
โรงแรมปรีณซ์พาเลซ โดยมี ดร.วรากรณ์ สามโกเศศ
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน มี
ประเด็นที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

การส่งเสริมทรัพยากรสินทางปัญญาในสถาบันการศึกษาเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง เป็นเรื่องประเทศไทยต้องการ เราจะเห็นได้ชัดว่าการส่งออกของเราที่ลดต่ำลงนั้นเป็นผลมาจาก 2 อย่าง อย่างแรกประเทศอื่นมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ความสามารถในการแข่งขันหมายความว่าผลิตด้วยต้นทุนต่ำกว่าในของที่ถูกใจผู้คนมากกว่า จีนเป็นประเทศที่เห็นชัดเจนที่ซึ่งตลาดสินค้าเหล่านี้ไป อีกประการคือ การที่เราพึ่งพิงการส่งออกเป็นระยะเวลาหลายสิบปี ทำให้เรามีความเสี่ยงอยู่กับสภาพของอัตราแลกเปลี่ยน ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนผันผวน เช่น เงินบาทมีค่าแข็งขึ้น หรือดอลลาร์มีราคาถูกลงก็จะทำให้เราประสบปัญหา

หนทางเดียวที่เราจะหลุดรอดได้คือ เราต้องมีสิ่งที่เป็นนวัตกรรม เราได้เปิดพจนานุกรมดูคนหลายคนชอบพูดว่า นวัตกรรมใหม่ๆ แต่พจนานุกรมบอกว่า นว แปลว่า ใหม่ เพราะฉะนั้นนวัตกรรมก็ใหม่พอแล้ว ภาษาอังกฤษผมจำได้ว่า very you needs ครูภาษาอังกฤษบอกว่า ไม่ต้อง very you needs หรือ you needs อย่างเดียวก็พอแล้ว อาจจะเป็นการเกินไปที่พูดคำว่า นวัตกรรมใหม่ๆ นวัตกรรมเกิดขึ้นจากความคิดริเริ่ม การประดิษฐ์และนำมาใช้เป็นสิ่งที่สร้างมูลค่าเพิ่มของสังคม ฉะนั้นการที่สังคมไทยจะแข่งขันและส่งออกไปขายต่างประเทศได้ ผลิตของที่มีคุณค่า สร้างรายได้ให้คนในประเทศได้ ย่อมหลีกเลี่ยงไม่พ้นกับการค้นคว้าสิ่งใหม่ๆ

เมื่อผลิตของขึ้นมาแล้ว ไม่มีสิทธิบัตร ไม่มีการใช้เครื่องมือทางกฎหมายให้กลายเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่ใครจะละเมิดมิได้ ก็จะเกิดการลอกเลียนแบบขึ้นมา เพราะฉะนั้นการที่มีการประกันทรัพย์สินทางปัญญา มันเป็นเรื่องส่งเสริมที่ทำให้คนอยากที่จะทำ มีความคิดริเริ่มและมีนวัตกรรมขึ้นมา ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ดังนั้นการที่มีการศึกษากันว่าจะส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาในสถาบันการศึกษาอย่างไร และก็ไปดูสิ่งที่ปฏิบัติกันในประเทศที่ประสบความสำเร็จ ถือเป็น

เรื่องที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง ขอแสดงความชื่นชมที่สภาการศึกษาได้เลือกหัวข้อนี้

ทุนทางเศรษฐศาสตร์ หมายความว่า สิ่งของที่นำไปใช้เพื่อผลิตให้มากขึ้นกว่าเดิม จอบเสียมก็เป็นทุน รถแทรกเตอร์ก็เป็นทุน รถยนต์ก็เป็นทุน แต่นั่นคือสิ่งที่เป็นตัวตนจับต้องได้ ปัจจุบันนี้ทุนมีหลายประเภท ถึงแม้จะจับต้องไม่ได้ เป็นนามธรรม แต่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เช่น ทุนทางสังคม เป็นทุนที่แต่ละชุมชน สมาคมและท้องถิ่นมีอยู่ เนื่องมาจากความสามัคคี ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันความเป็นพวกเดียวกัน อันนี้ก็เรียกว่าทุนทางสังคม รวมถึงความเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น

อีกอย่างของทุน คือ brand capital อันเกิดขึ้นจากการที่มียี่ห้อ ยี่ห้อไม่ได้หมายความว่าสินค้าอย่างเดียว รวมถึงสถาบันการศึกษาและบุคคลด้วย brand คือ ยี่ห้อ ยี่ห้อสามารถทำให้เกิดทุนได้ เราจะเห็นได้อย่างบริษัทที่ผลิตน้ำหอม ก็ยังไปผลิตรองเท้าได้ จากผลิตนาฬิกาก็ไปผลิตดินสอก็มี ผลิตน้ำหอมผลิตเสื้อผ้า เพราะว่าเป็น brand capital ที่โอนจากสินค้าอย่างหนึ่งไปสินค้าอีกอย่างหนึ่งได้

human capital ทุนของมนุษย์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุด เพราะว่าไม่มีวันหายไป capital ที่เป็นทุนสามารถเสื่อมสลายได้ เช่น อาคาร เครื่องมือ เครื่องจักรเครื่องกลต่างๆ แต่ human capital มี

แต่เพิ่มขึ้นอย่างเดียว และไม่ได้เป็นการเพิ่มขึ้นในลักษณะ 1 ต่อ 1 คนดี 1 คน มีการศึกษามีความรู้สามารถทำให้คนมีความรู้มีการศึกษาเพิ่มได้มากขึ้นอีกเป็นจำนวนนับล้านๆ คน และล้านคนเหล่านั้นก็สามารถเพิ่มขึ้นได้อีกเป็นล้านๆ คน ด้วยการเพิ่มที่เป็นลักษณะพิเศษ human capital จึงเป็นที่กล่าวขวัญถึงอย่างมาก human capital มาจากการศึกษาที่มาจากโรงเรียน และก็ไม่ใช่ว่าโรงเรียนจะสร้าง human capital ได้เท่านั้น สังคมก็สามารถสร้าง human capital ได้ สังคมที่ส่งเสริมสื่อที่ส่งเสริมความดีงามในสังคม ไม่มีภาพตบตีกัน ทะเลาะเบาะแว้งกัน หรือมีแต่อารมณ์แห่งความริษยา แต่ต้องเป็นสังคมที่มีความชื่นชมคนที่ทำความดี ตรงนี้ก็จะเป็สังคมที่ช่วยทำให้เกิด capital ขึ้นมาในสังคมได้เช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ relational capital ในปัจจุบันนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางธุรกิจคือ ทูตที่เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ทางสังคม สังคมไทยอาจจะมีมาก เช่น อาจจะมาจากรุ่นเดียวกัน เรียนหนังสือด้วยกันมาจากโรงเรียนเดียวกัน ญาติพี่น้องกัน สถานที่ทำงานเดียวกัน อันนี้ก็เป็ทุนอันหนึ่งเหมือนกัน ที่หลายคนนั้นสามารถทำให้ relational capital กลายเป็นเงิน หรือเป็นมูลค่าเพิ่มสำหรับตนเองได้ นี่ก็เป็ทุนที่มีลักษณะมองไม่เห็นอย่างหนึ่งที่น่าพิจารณา

Political capital ก็เป็อีกอันที่มีคนพูดกันเป็ทุนที่มองไม่เห็น แต่ว่าเป็นทุนทางการเมือง คนที่เคยเป็หัวหน้าพรรคการเมือง คนที่เคยเป็นักการเมืองและประสบความสำเร็จ มีชื่อเสียงดี ถือว่ามีทุนทางการเมืองสูง แต่ถ้าโดนโจมตีดูด่าว่าทุกวันไปเรื่อยๆ โดยไม่มีการโต้ตอบ political capital ก็อาจจะหายไปได้ เราอาจจะเห็นหลายพรรคที่ political หายไป อันนี้ก็เป็อีกลักษณะหนึ่งของทุนที่น่าพิจารณาเช่นเดียวกัน

สิ่งที่ยอยากจะพูดย้ำคือ เรื่อง knowledge capital ไม่มี capital ไตที่สำคัญเท่ากับความรู เพราะว่าคุณรู้เพิ่มขึ้นได้ไม่รู้จบ เมื่อแลกเปลี่ยนกันแล้ว ทุกคนก็มีความรู้เพิ่มขึ้น ด้วยลักษณะอย่างนี้ผมคิดว่าทรัพย์สินทางปัญญาเป็เรื่องสำคัญ มันเชื่อมต่อกันกับ knowledge capital บางคนอาจจะสร้างความรู้ที่เป็ทุนสำหรับที่จะผลิตเพิ่มมากขึ้น สร้างมูลค่าสำหรับสังคมเพิ่มขึ้นทำให้มนุษย์ชาติดีขึ้น แต่ถ้าไม่มีทรัพย์สินทางปัญญาเป็เครื่องประกันไม่ไห้คนอื่นลอกเลียนแบบแล้ว ทุนเหล่านี้ก็อาจจะเกิดขึ้นไม่ได้มากเท่าที่ควร และด้วยเหตุนี้ เราถึงต้องมีกฎหมายเกิดขึ้น มีทรัพย์สินทางปัญญาเกิดขึ้น เพื่อเป็เครื่องจูงใจให้คนนั้นผลิต knowledge capital เพิ่มมากขึ้น

นวัตกรรมการส่งเสริม ทรัพยากรสินทางปัญญาในสถาบันการศึกษา

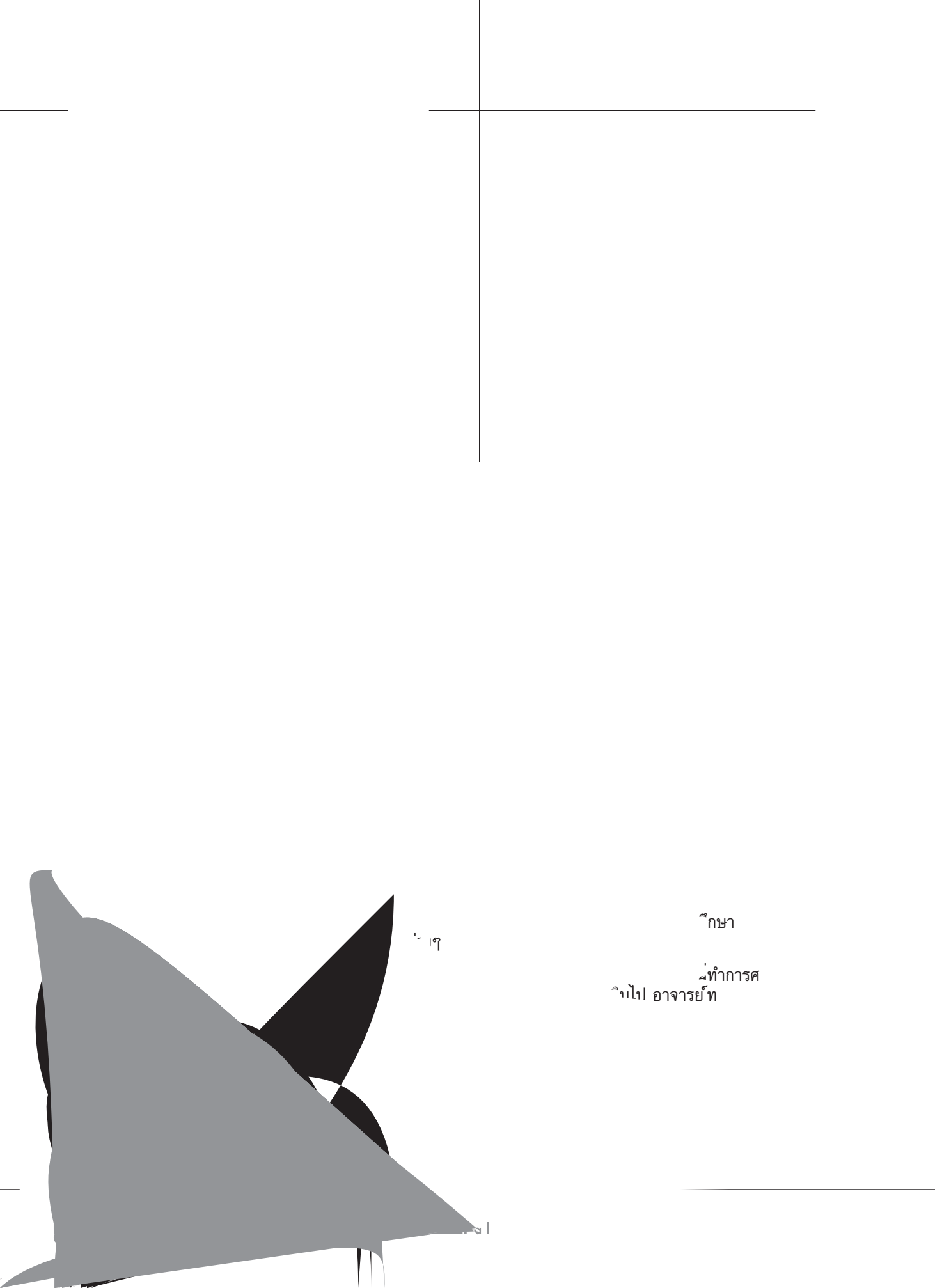
การอภิปราย เรื่อง แนวทางการส่งเสริมทรัพยากรสินทางปัญญาในสถาบันการศึกษาและ
นำไปใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย นางสาววิบูลย์ศรี อธิษฐาน รองอธิบดีกรมทรัพย์สิน
ทางปัญญา ศ.ดร.พรชัย มาตังคสมมติ อธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
สภาประธานอนุกรรมการการศึกษาและวิจัยแห่งชาติ และนายสุวิทย์ นิลโย โดดม นายสมพงษ์
นครินทร์ ประธานอนุกรรมการการศึกษาและวิจัยแห่งชาติ นำประเทศไทยเข้าสู่สังคม
เศรษฐกิจฐานความรู้ เป็นประธานการเสวนา ณ โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖

การบริหารจัดการ “โอกาส”
ทางป “เงินจากค”
การ แล้ว “ถูกแ
คิปป่า คิปป “
วิจัยช่วยในชี
ปัญญา ใ
ได้

“อาจารย์เลือกมา อย
ใกล้กับประเทศไทย

เราไม่ทำอะไรแต่

แล้ว

๒๑

ศึกษา

ผู้ทำการศ
วิจัยไป อาจารย์ท

ไม่เข้าใจว่าลัทธิประโยชน์ที่เกิดจากชิ้นงานนั้นควรจะเป็นของใคร ท่านยังตกลงกันไม่ได้ แต่ในเรื่องลิขสิทธิ์ที่ดีที่ลัทธิเกิดขึ้น ณ วันที่ชิ้นงานเกิด แต่ลัทธิบัตร ท่านต้องแจ้ง ท่านต้องมาจดขอรับการคุ้มครอง ไม่งั้นลิขสิทธิ์จะหายไป อันนี้เป็นภาพที่ต้องทำต้องมีนโยบายในสถาบันการศึกษาให้ชัดเจน เพื่อนักวิจัยจะได้รู้ว่าสิทธิของตัวเองอยู่ที่ไหนและการบริหารจัดการอย่างไรจึงจะตามมา ส่วนเรื่องการสนับสนุนมีอีกหลายอย่างจริงๆ แล้วกฎหมายมีให้แล้ว สถาบันการศึกษาจดทรัพย์สินทางปัญญาไม่เสียค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียน กฎระเบียบราชการที่เป็นปัญหาอุปสรรคมากจริงๆ และแก้ยากด้วย

ศ.ดร.พรชัย มาตังคสมบัติ อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล

บทบาทที่สำคัญของมหาวิทยาลัยคือ การวิจัยที่จะต้องเป็นงานปกติส่วนหนึ่ง และเราคาดหวังว่าอาจารย์ทุกคนต้องทำวิจัย ถ้าไม่ทำวิจัยการเรียนการสอนที่ต่อเนื่องมาจะไม่ได้ผลเท่าที่ควร และเป็นหน้าที่ของมหาวิทยาลัยที่ต้องส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน ถ้ามหาวิทยาลัยไม่สนับสนุนการวิจัยพื้นฐานจะไม่มีที่ไหนสนับสนุน

ระหว่างการประยุกต์ผลงานวิจัยกับการสร้างวิทยาศาสตร์วิจัยพื้นฐาน ผมยกตัวอย่างง่ายๆ ถ้าเราต้องการผลอะไร ดอกอะไร เราทาบกิ่งไปเรื่อยๆ และไม่สนใจว่า ลำต้นกับรากจะอ่อนแออย่างไร ต้นวิทยาศาสตร์ต้นไม่การวิจัยอยู่ไม่ได้ต้องล้ม หรือไม่ก็ต้องพึ่งพาพื้นฐานจากประเทศอื่น ซึ่งอันนั้นไม่มีทางทำได้ เพราะฉะนั้นจะเน้นให้ชัดเจนก่อนว่า ขณะนี้เราพูดถึงเราจะนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไร นวัตกรรมที่เกิดขึ้นเราจะดูแลกันอย่างไร

เราต้องตกลงกันก่อน 2 ข้อพื้นฐาน คือ มหาวิทยาลัยต้องสนับสนุนการวิจัย ทุกคนต้องทำวิจัย และ 2.มหาวิทยาลัยมีหน้าที่ส่งเสริมการวิจัย ตั้งแต่พื้นฐานและต่อเนื่องไปถึงประยุกต์ ผมไม่

แยกระหว่างพื้นฐานกับประยุกต์ ผมว่าต่อเนื่องกันหมด ด้วยเหตุนี้หน้าที่ของมหาวิทยาลัยคือว่า ทำอย่างไรที่จะคอยสอดส่องสนับสนุนให้มีการทำวิจัยตั้งแต่พื้นฐาน และเมื่อไหร่ที่ทะลุได้จะต้องรู้เร็ว จะต้องมีความมองคอยไปสอดแนมอยู่ตามห้องปฏิบัติการต่างๆ ว่าเมื่อไหร่มันถึงกำลังจะผลิดอก จะติดผลแล้ว ต้องเอาวิธีนี้ เมื่อได้แล้วก็ต้องมีกลไกที่สะดวกในการที่ดำเนินการ เพื่อให้ได้การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

สำหรับการที่จะทำต่อเนื่องอย่างนี้พูดเหมือนง่าย แต่เวลาทำจริงๆ การสนับสนุนการวิจัยผมเป็นห่วงทุกรัฐบาลที่ผ่านมา เพราะรัฐบาลมาจากนักการเมือง เข้ามา 4 ปี จะพูดแต่เรื่องเอาผลเอาดอก ไม่เคยสนใจว่าต้นไม้คืออะไร ลำต้นกับรากสำคัญอย่างไร ก็เป็นหน้าที่ของพวกเราที่ต้องคอยบอกตลอดเวลา

เมื่อมีดอกแล้ว หน้าที่ที่จะสนับสนุนก็ตรงไปตรงมา ขอยกตัวอย่างของ ม.มหิดล เรามีผลงานวิจัยค่อนข้างมากและมีส่วนที่จะทะลุออกไปใช้ปฏิบัติ มีนวัตกรรมที่เป็นผลของการคิดค้นประดิษฐ์ใหม่ ผลิตภัณฑ์ใหม่ กระบวนการใหม่ วิธีการในการตรวจรักษาโรค วัคซีนใหม่ ยาใหม่ เริ่มมี 2 - 3 สูตรเหล่านี้เราต้องจัดกลไกให้เหมาะสม

ถ้างานที่เกิดขึ้นในส่วนราชการและในมหาวิทยาลัย ทรัพย์สินทางปัญญาต้องเป็นของส่วนราชการและเป็นของมหาวิทยาลัย ซึ่งมหาวิทยาลัยมหิดล ถือปฏิบัติอย่างนี้ตรงไปตรงมา ยกเว้นกรณีที่ได้รับอุดหนุนจากองค์กร ซึ่งเป็นแหล่งทุน ซึ่งมีกติกาภายในของเขา ว่าจะต้องเป็นส่วนสิทธิบัตร ซึ่งกรณีส่วนใหญ่จะตกลงกันว่า จะแบ่งปันกันอย่างไร ตกลงล่วงหน้า ไม่ใช่รอให้มีผลแล้วมาทะเลาะกัน แต่ต้องตกลงล่วงหน้าว่า ถ้าเพื่อทุนลักษณะนี้ เราจะแบ่งครึ่งใหม่ ตกลงล่วงหน้ากันเป็นลายลักษณ์อักษร เมื่อได้ขึ้นมาก็แต่งตามนั้นและเวลาไปจดสิทธิบัตรก็ดำเนินการร่วมกันในการที่จะจดสิทธิบัตร

ส่วนที่สำคัญเมื่อพวกนี้เสร็จ คือจะต้อง

เข้าใจว่า ทำอย่างไรเราจะให้กำลังใจ ให้สิ่งจูงใจ ต่อนักวิจัยของเรา ก็ต้องมีกติกาภายในเกิดขึ้น ถึงแม้ว่ามหาวิทยาลัยจะถือทรงสิทธิ์ในสิทธิบัตรนั้นๆ โดยลำพังหรือร่วมกับแหล่งทุนก็ตาม แต่เวลาได้ สิทธิประโยชน์มา เราจะมีการภายในที่แบ่งปันให้ ผู้วิจัยอย่างเหมาะสม ผมใช้คำนี้เลย เพราะส่วนใหญ่ เขาจะใช้คำว่าเหมาะสมในทางลบ แต่ผมอยากจะให้ เข้าใจว่าเหมาะสมทางบวกก็มี ก็คือให้เลย

ที่แรกเราบอกว่า ผลงานวิจัย สิทธิบัตร ต้องเป็นของมหาวิทยาลัย ทุกคนไว้วางใจใหญ่ แต่ผมว่าฟังให้จบก่อน คือเราแยกผู้ทรงสิทธิบัตรกับผู้ วิจัยให้ชัดเจน ฉะนั้นส่วนนี้เมื่อชัดเจนแล้ว ทุกคนสบายใจ ยิ่งกว่านั้น บางเรื่องไม่ใช่ว่าจดแล้วก็ส่วน ใหญ่สิทธิบัตรอาจจะจดไว้ 1,000 เรื่อง แล้วก็มีคน นำไปใช้สัก 30 เรื่อง ก็มีบางเรื่องที่มหาวิทยาลัย ต้องมีกลไกที่จะผลักดันให้เกิดขึ้น และบางเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิภาพ สวัสดิการของคนภายใน ประเทศหรือความมั่นคง ส่วนเหล่านั้นเป็นส่วนที่ มหาวิทยาลัยอาจจะไม่ยอม license ต่อไปให้ผู้อื่น อาจจะอยากทำเอง ฉะนั้นของมหิตลจึงได้เกินไป ชั้นหนึ่ง คือได้ตั้งองค์กรที่เป็น holding company เป็นบริษัทร่วมทุนที่ตั้งขึ้นมาร่วมกับ SME Bank และ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ ร่วมกันตั้งขึ้นมาเพื่อ เป็นตัวผลักดันให้มหาวิทยาลัยและเรียกชื่อว่าเป็น บริษัทร่วมทุนสตาร์ทอัพ จำกัด ไม่ใช่สตาร์ทอัพที่ละ สตาร์ทอัพสองสตาร์ทอัพเท่านั้น ซึ่งอันนั้นสำคัญ ทุก สตาร์ทอัพสำคัญหมด แต่เราหมายถึงสตาร์ทอัพที่เป็น ศาสตราจารย์ ดร.สตาร์ทอัพ มงคลสุข

การตั้งบริษัทร่วมทุนทำนองนี้ ขณะที่เป็นส่วนราชการอยู่ มีปัญหาหรือไม่ ก็ไม่มีปัญหา เพราะ เราไม่ได้ใช้ชื่อมหิตลเป็นเจ้าของ เราใช้ชื่อมูลนิธิ เป็นเจ้าของ วันสองวันนี้จะมีการประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา ให้มหาวิทยาลัยมหิตลเป็น มหาวิทยาลัยในกำกับแล้ว ซึ่งเมื่อถึงตอนนั้น ก็โอน ทุนคืนจากมูลนิธิให้มา เสร็จแล้วก็จบ มหาวิทยาลัย มหิตลมีหน้าที่ที่จะส่งเสริมการวิจัย จะมีทรัพย์สิน ทางปัญญาเกิดขึ้นหรือไม่อีกเรื่องหนึ่ง ต้องแยกกัน

ให้ชัด อย่าคิดว่าทุกมหาวิทยาลัยจะต้องผลักดันให้ ทุกคนทำวิจัยเพื่อทรัพย์สินทางปัญญา อันนั้นจะ เป็นความผิดพลาดที่ยิ่งใหญ่ที่สุด

ผมต้องเน้นว่ามหาวิทยาลัยมีหน้าที่ส่งเสริมการวิจัย บางเรื่องเกิดทรัพย์สินทางปัญญา บาง เรื่องไม่เกิด บางเรื่องเกิดเร็ว บางเรื่องเกิดช้า อันนี้ ต้องให้ชัดเจน มหาวิทยาลัยมีหน้าที่ส่งเสริมให้ อาจารย์แต่ละคนมีความคิดริเริ่ม มี initiative ของ ตนเอง อย่าไปพยายามดันให้ทุกคนทำสิ่งนี้นี่งั้น ไม่ใช่ทั้งนั้น สิ่งแรกที่ส่งเสริมคือ ส่งเสริมให้ ทุกคนทำงานด้วยความมั่นใจ คือทำเรื่องของตัวเองชอบ ตัวเองอยากจะทำ ถ้าเพื่อไปบอกว่าให้ทำนี่ทำนั่น ไม่ใช่มหาวิทยาลัย จะเป็นองค์กรชนิดอื่น

ศ.ดร.ชัชวาล อินทรานนท์ รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เห็นด้วยในเรื่องของนโยบาย และเห็นว่า งานวิจัยเป็นงานวิจัยที่ timely คือเป็นเวลาที่เหมาะสม และเห็นด้วยว่า IP ควรจะเป็นวาระแห่งชาติ ใน อดีตที่ผ่านมา บทเรียนที่ได้รับคือ นโยบายของ ไทย การจะผลักดันไปสู่การปฏิบัติมันยาก และไทยจะ อ่อนตรงนี้และตกม้าตาย อาจจะมึนนโยบายดีๆ มากมาย แต่ไม่เห็นไปสู่อุปกรณ์ได้สักที อาจจะ เป็นเหมือนกับเวลาเรามองวงออเคเรสตรา วงดนตรี ต้อง มีวาทยากร หรือ conductor 1 คน แล้วก็มึนนัก เล่นประมาณ 99 คน รวมเป็น 100 คน แต่เมือง ไทยอาจจะมึน conductor 99 คน และเหลือนัก เล่นสีไวโอลินอยู่คนเดียวก็ลำบาก หรือที่ฝรั่งเขา เรียกว่า all cheap no Indians?

ฉะนั้นมีนโยบายที่ดีแล้ว ขั้นตอนต่อไปที่ ลำบากคือ ทำอย่างไรจะปฏิบัติให้ได้ แปลงนโยบาย หรือผลักดันนโยบายไปสู่การปฏิบัติ หน้าที่ของ มหาวิทยาลัยคือ การทำวิจัย จริงๆ แล้วงานวิจัย ถ้าผู้ที่อยู่นอกวงการวิจัย นึกว่ามีวิจัยคำเดียว แต่ วิจัยขอยเป็นหลายขั้นได้เหมือนกัน สำหรับ มหาวิทยาลัยนั้น การที่จะให้เขาวิ่งเดียว หมายความว่า

ว่า เราแข่ง 100 คน วึ่งคนเดียว หรือเราแข่ง 800 เมตร แต่วึ่งคนเดียว ก็หมายความว่าต้องทำทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ แต่ก็มีกีฬาวิ่งผลัดเหมือนกัน คือ หมายความว่าทำต้นน้ำและมีไม้ 2 มีไม้ 3 และมีไม้ 4 ลักษณะเช่นนั้น ฉะนั้นอันนี้ก็น่าจะเป็นระบบ หนึ่งที่ทำให้คนที่ทำงานวิจัยต้นน้ำ แต่ในที่สุดจะมีไม้ 2 ไม้ 3 ไม้ 4 รับออกไปจนถึงปลายน้ำได้ ดิฉันเห็น ความสำคัญของรากของต้นไม้อย่างยิ่ง เป็นอะไรที่ มองไม่เห็น ฉะนั้นค่อนข้างจะเป็นนามธรรม สำหรับ คนนอกวงการมากๆ เลย

ยกตัวอย่าง DNA เทคโนโลยี เป็นอะไรที่ ต้นน้ำ ถ้าไปอธิบายให้รัฐบาลฟังในช่วงนั้นก็คงไม่มีใครเข้าใจและส่งเสริม และเราก็ต้องลงเงิน ลงแรง ลงคน ศึกษา ก็ปีให้หลัง เมื่อเกิด GMO เกิดอะไร พวกนี้ขึ้น เราก็มีความรู้ความสามารถที่จะตรวจสอบได้ เรื่องของการตรวจว่าใครเป็นพ่อ เป็นแม่ เรื่องการดูว่าอาหารที่ส่งเข้ามา มีวัวบ้าป็นเอื้อน หรือเปลา่ เรื่องการดูว่าเมล็ดข้าวโพดที่เอาไปเป็น ของจริงหรือของปลอม DNA ไข่ที่เราต้องซื้อแพงๆ

หรือเปลา่ ต้นกล้ายางที่มันไม่ให้ผล ถ้าตรวจ DNA ตั้งแต่ต้นก็รู้ตั้งแต่แรกแล้วว่าใช่หรือไม่ใช่ แต่สิ่ง เหล่านี้ก็จะออกมาสู่ภาคปฏิบัติ นักวิจัยเขาศึกษากันมา 20 ปี ฉะนั้นรากต้องลงเสาะเข้ามาเรื่อยๆ เมื่อไรที่ขึ้นมาเป็นตึกก็พร้อม เพราะว่าพอเรื่องมาถึงเราแล้ว เราจะลุกขึ้นส่งคนไปเรียนเรื่องนั้น ไม่ทัน การณ์ ฉะนั้นทั้งราก ต้น ใบ และดอกทุกอย่าง

ควรจะมีบริการด้าน patent search ด้าน patent mapping ด้าน filing ด้าน licensing ซึ่ง บริการเหล่านี้ ถ้ามหาวิทยาลัยมีความเข้มแข็งเขาก็สามารถจัดในมหาวิทยาลัยของเขาเองได้ แต่ถ้าไม่มี อาจจะต้องมีองค์กรของภาครัฐที่ให้บริการกับ มหาวิทยาลัยที่ไม่มี มหาวิทยาลัยในเมืองไทยเราก็ มีเยอะมากแล้วตอนนี้ เข้าใจว่าตอนนี้มีเป็น 100 ซึ่ง คงไม่ใช่มหาวิทยาลัยที่สามารถทำต้นน้ำ ฉะนั้นก็ คงมีมหาวิทยาลัยประเภทที่เน้นต้นน้ำ ประเภทที่ เน้นกลางน้ำ และประเภทที่อยู่ตามชุมชน เราก็ อาจจะเน้นทางปลายน้ำ หรือเป็น development มากกว่าลักษณะนั้น เรื่องของทรัพย์สินทางปัญญา

ทั้งหลายทั้งปวง ตอนจบไปจบอยู่ตรงไหน ไปจบตรงที่เราต้องการจะสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศ เราถึงได้มาพูดทรัพย์สินทางปัญญา

ถ้าหากเรามาดูว่าการทำวิจัย ที่เขาพบตัวเลขว่า ประเทศไทยลงทุนน้อยมาก 0.25 - 0.28% ของ GDP นั้น และใน GDP เราก็ก่อน เปอร์เซนต์เราก็ก่อน ประเทศที่พัฒนาแล้ว GDP สูง เขาทำถึง 2-3% อะไรทำนองนี้ เป็นต้น เม็ดเงินเยอะกว่ามาก นอกจากนั้นแล้วถ้าเราเข้าไปดูในเงินที่ลง สัดส่วนของเอกชนต่อรัฐในประเทศที่พัฒนาแล้ว เอกชนจะลงทุนมากกว่า 2 ใน 3 ของเงินลงทุนทั้งหมดของประเทศ ญี่ปุ่นบางปีถึง 80% ของภาคเอกชน ในขณะที่ประเทศไทยเรากลับกัน ลงทุนทำ R&D น้อยๆ ของเรา 2 ใน 3 มาจากภาครัฐ จะเป็นลักษณะนั้น ถ้าหากเราจะ close gap หรือปิดให้ทัน มาตรการต่างๆ ต้องส่งเสริมให้ภาคเอกชนทำวิจัยและพัฒนา คิดดูว่าภาครัฐทั้งหมดในประเทศไทยมีประมาณ 3 ล้านคน และ 3 ล้านคนไม่ได้เป็นนักวิจัยทั้งหมด เป็นนักวิจัยเพียงไม่กี่คนเท่านั้นเอง ฉะนั้นทัพใหญ่อยู่ที่ภาคเอกชน ภาคเอกชนต้องมี capability ตรงนี้ทำให้ได้

แต่ภาครัฐด้วยกำลังที่เรา มี และ expertise ที่เรามี ทำอย่างไรเราถึงจะเชื่อมโยงได้ในลักษณะเช่นนั้น ถ้าเราลงไปดูภาคเอกชน ไม่ต้องแบ่งเป็น SML หรือเล็ก กลาง ใหญ่ แค่แบ่งว่าทำเป็นกับทำไม่เป็น มาตรการที่จะส่งเสริมพวกทำเป็นอย่างหนึ่ง กับพวกที่ทำไม่เป็นอีกอย่างหนึ่ง เช่น พวกที่ทำเป็น ถ้าดูต่างประเทศเขาจะมีเรื่องของ facility เช่น อุทยานวิทยาศาสตร์ มีหลักมีเครื่องมือ มีนักวิจัยร่วมทำงาน มีเรื่องของเงิน ไม่ว่าจะเงินทุนวิจัย เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ เงินร่วมลงทุน เงิน seed money มี incentive สิทธิประโยชน์ของ BOI ของกรมสรรพากร ทางด้านเทคนิค เรื่องข้อมูล เรื่องฝึกอบรม testing ตรวจสอบอะไรต่างๆ

สำหรับพวกที่ทำไม่เป็น ก็จะมีเรื่องของ การ facilitate technology transfer ให้กับเขา เพื่อเป็นการยกระดับ ซึ่งระดับอุตสาหกรรม world bank แบ่งเป็นต่ำสุด คือ แรงงาน ชั้นที่ 2 ฝีมือ ชั้นที่ 3 เทคโนโลยี และชั้นที่ 4 R&D ฉะนั้นพวกที่ยังทำไม่เป็นคือ อยู่ 1 หรือ 2 หรือ 3 ก็ต้องดึงขึ้นมาบันไดมา ถึงท่านที่เป็น R&D ถึงจะ generate IP ได้ตรงจุดนั้น ฉะนั้นก็จะมีเรื่องของ การบริการประเภท contract research ให้บริการแบบถ่ายทอดเทคโนโลยีคือ เรามี TLO มีเทคโนโลยีของมหาวิทยาลัยเราก็ถ่ายทอดออกไปยังเขาได้ หรือแม้กระทั่งในลักษณะของการ spin out spin off คนในมหาวิทยาลัยออกไปเป็นบริษัทเอง ไปเป็นเจ้าแก่ เพื่อจะเพิ่มของตรงนั้นได้ เป็นเรื่องของ การ facilitate การถ่ายทอดเทคโนโลยี

ผลการสำรวจครั้งที่ 2 ในภาพรวมไม่แตกต่างจากผลการสำรวจครั้งที่ 1 (มิถุนายน-กรกฎาคม 2550) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนี้

ด้านความเข้าใจและการรับรู้โครงการรณรงค์เสริมสร้างคุณธรรม 8 ประการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในเรื่องคุณธรรมว่าเป็นเรื่องข้อสัตย์และมีน้ำใจ และเป็น 2 อันดับแรก ซึ่งเหมือนกับการสำรวจครั้งที่ 1 โดยอันดับ 3 เป็นการอยู่ร่วมกันโดยสันติ ขณะที่การสำรวจครั้งแรก การอยู่ร่วมกันโดยสันติอยู่ในอันดับ 5

สำหรับในเรื่องการรับรู้โครงการรณรงค์เสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ พบว่า ประชาชนมีการรับรู้เพิ่มสูงขึ้นมากกว่าเดิมจากร้อยละ 54 ในการสำรวจครั้งแรก เป็นร้อยละ 59 สื่อที่กลุ่มตัวอย่างรับรู้มากที่สุดยังคงเป็นโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และวิทยุกระจายเสียง เรื่องที่พบเห็นจากสื่อประเภทต่างๆ และจากการรณรงค์ 3 อันดับแรก ยังคงเป็น ข้อสัตย์ ประหยัด และสามัคคี (ตารางที่ 3-6)

ด้านความคิดเห็น หรือความรู้สึกต่อคุณธรรมที่นักเรียนนักศึกษาควรมี พบว่า ประชาชนเห็นว่าคุณธรรมที่นักเรียนนักศึกษาควรมี 3 อันดับแรก ยังคงเหมือนเดิม ได้แก่ ข้อสัตย์ มีวินัย และขยัน ขณะที่เมื่อสอบถามนักเรียน นักศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรมที่ตนมีมากที่สุดยังคงเหมือนกับการสำรวจครั้งแรก กล่าวคือ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อสัตย์ มีน้ำใจ และขยัน เป็นที่น่าสังเกตว่าความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องของการมีวินัยอยู่ในอันดับต้น แต่กลุ่มนักเรียนนักศึกษาคิดว่าตนเองมีอยู่ในอันดับที่ 6 สำหรับคุณธรรมที่ตนมีมากที่สุด

พบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับสถานศึกษา และการรณรงค์ของหน่วยงานต่างๆ มากขึ้น โดย 3 อันดับแรกเป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม การอบรมส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ในโรงเรียน และการรณรงค์ปลูกจิตสำนึกโดยสื่อต่างๆ ขณะที่การสำรวจครั้งแรก อันดับแรกคือ การที่ครอบครัวใช้เวลาและอบรมเลี้ยงดูลูก

สื่อที่ควรนำมาใช้และมีผลต่อการรณรงค์ 3 อันดับแรก ที่เสนอแนะได้ผลใกล้เคียงกับการสำรวจครั้งแรก คือ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และวิทยุ ตามลำดับ สื่อหนังสือพิมพ์ ได้ลดจากอันดับ 3 ในการสำรวจครั้งแรกมาเป็นอันดับ 4 ในการสำรวจครั้งที่ 2 นี้ กิจกรรมที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม อันดับ 1 และ 2 ยังคงเป็นการจัดกิจกรรมค่ายและการอบรมเชิงปฏิบัติการ การประกวดคนดีมีคุณธรรม ได้เลื่อนขึ้นมาเป็นอันดับ 3 จากที่การสำรวจครั้งแรก การประกวดคนดีมีคุณธรรมอยู่ในอันดับที่ 5 สำหรับสิ่งจูงใจที่จะช่วยให้นักเรียนนักศึกษา และผู้เกี่ยวข้องมีคุณธรรมเพิ่มสูงขึ้น 3 อันดับแรกยังคงเป็น ครอบครัว ผู้ปกครอง เพื่อนและคนรอบข้าง และครู-อาจารย์ ซึ่งข้อเสนอแนะนี้สอดคล้องกับผลการสำรวจเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมข้างต้น (ตารางที่ 15-18)

ภาคผนวก

การเปรียบเทียบผลการสำรวจความคิดเห็นต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ของนักเรียนนักศึกษา 8 ประการ

ครั้งที่ 1 (มิถุนายน - กรกฎาคม 2550) และครั้งที่ 2 (สิงหาคม - กันยายน 2550)

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ

หน่วยละ : ร้อยละ

สถานภาพ	การสำรวจครั้งที่ 1	การสำรวจครั้งที่ 2
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	3,044 (คน)	3,256 (คน)
นักเรียนนักศึกษา	นักเรียน 49.64 นักศึกษา 9.76	นักเรียน 72.24 นักศึกษา 8.78
ครูอาจารย์	20.83	10.60
ผู้ปกครอง	15.24	7.71
ผู้บริหาร	4.53	0.68

ตารางที่ 2 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิภาค

ภาค	การสำรวจครั้งที่ 1	การสำรวจครั้งที่ 2
กทม.	16.46	35.60
กลาง	21.12	20.09
เหนือ	15.18	14.93
ตะวันออกเฉียงเหนือ	29.80	13.51
ใต้	17.44	15.88

ตารางที่ 3 ด้านความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่าง

การสำรวจครั้งที่ 1		การสำรวจครั้งที่ 2	
1.ชื่อลัตย์	16.46	1.ชื่อลัตย์	18.98
2.มีน้ำใจ	13.93	2.มีน้ำใจ	13.82
3.มีจิตสำนึกที่ดีงาม	13.81	3.การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ	13.25
.....		*4.มีจิตสำนึกที่ดีงาม	9.86
*5.การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ	7.25		

ตารางที่ 4 การรับรู้เกี่ยวกับโครงการรณรงค์เสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ

การสำรวจครั้งที่ 1		การสำรวจครั้งที่ 2	
รับรู้	53.55	รับรู้	58.79
ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ		ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ	

ตารางที่ 5 การรับรู้สื่อที่เผยแพร่เกี่ยวกับคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ

การสำรวจครั้งที่ 1		การสำรวจครั้งที่ 2	
1.โทรทัศน์	24.72	1.โทรทัศน์	30.72
2.หนังสือพิมพ์	14.55	2.หนังสือพิมพ์	13.43
3.วิทยุ	10.88	3.วิทยุ	11.72

ตารางที่ 6 การพบเห็นหรือรับรู้หรือรับทราบโครงการรณรงค์คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ

การสำรวจครั้งที่ 1		การสำรวจครั้งที่ 2	
1.ประหยัด	15.14	1.ชื่อลัตย์	18.15
2.สามัคคี	14.44	2.ประหยัด	13.30
3.ชื่อลัตย์	12.46	3.สามัคคี	9.89

ตารางที่ 7 คุณธรรมที่เยาวชนควรมี

การสำรวจครั้งที่ 1		การสำรวจครั้งที่ 2**	
1.ชื่อลัตย์	17.90	1.ชื่อลัตย์	6.64
2.มีวินัย	15.05	2.มีวินัย	5.22
3.ขยัน	14.44	3.ขยัน	5.19

ตารางที่ 8 คุณธรรมที่คิดว่าตนมีมากที่สุด

การสำรวจครั้งที่ 1		การสำรวจครั้งที่ 2	
1.ซื่อสัตย์	34.51	1.ซื่อสัตย์	29.92
2.มีน้ำใจ	21.23	2.มีน้ำใจ	24.29
3.ขยัน	10.66	3.ขยัน	11.03
.....		*4.ประหยัด	9.31
*5.ประหยัด	7.82		

ตารางที่ 9 คุณธรรมที่คิดว่าตนมีน้อยที่สุด

การสำรวจครั้งที่ 1		การสำรวจครั้งที่ 2	
1.ประหยัด	35.77	1.ประหยัด	34.48
2.ขยัน	14.34	2.ขยัน	17.09
3.สุภาพ	14.28	3.สุภาพ	15.00

ตารางที่ 10 การรณรงค์มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

การสำรวจครั้งที่ 1		การสำรวจครั้งที่ 2	
1.มีผลและค่อนข้างมีผล	60.87	1.มีผลและค่อนข้างมีผล	65.45
2.ไม่ค่อยมีและไม่มี	27.14	2.ไม่ค่อยมีและไม่มี	20.94

ตารางที่ 11 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

การสำรวจครั้งที่ 1		การสำรวจครั้งที่ 2	
1.ครอบครัว	12.16	1.ครอบครัว	10.28
2.เพื่อน	11.62	2.เพื่อน	10.10
3.ครู-อาจารย์	10.24	3.ครู-อาจารย์	8.95

ย่นแปลงพฤต	ด คค	+0.17
	ภาพ 3.สาม	+0.15
	ัน 2.ประโยชน์	+0.20

อการเปล	
นต	37.58
*6.สะอาด	35.27

ตารางที่ 13 ความเท

ด คค	อัน	42.68
3.สาม	2.ม 1.ชย	

กรร	าง	17.33
	น	11.61

ตารางที่ 14 อุปสรรคต่อการปรัพฤต

อัน 7.5	3.หริบคร้มีเวลาให้ลู่	
มากข	1.เพื่อน ันรอบข	
กให	กให	
กให	ดสำน กรรมนักเรียน	11.73
	3.รณรงค์ปลู่ฝึงจ	
ดสำน กรรมนักเรียน	9212 จกรร	15.59
*4.รณรงค์ปลู่ฝึงจ	3.การอรบร้งสอนปรับเปลียนพฤต	
	1.การจตุ	10.91
3.การอรบร้งสอนปรับเปลียนพฤต		

ตารางที่ 16 สื่อที่มีผลต่อการเปลี่ยนพฤติกรรม

การสำรวจครั้งที่ 1		การสำรวจครั้งที่ 2	
1.โทรทัศน์	11.92	1.โทรทัศน์	9.23
2.อินเทอร์เน็ต	11.42	2.อินเทอร์เน็ต	7.84
3.หนังสือพิมพ์	11.40	3.วิทยุ	6.95
*4.วิทยุ	11.06	*4.หนังสือพิมพ์	6.79

ตารางที่ 17 กิจกรรมที่เห็นว่ามีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

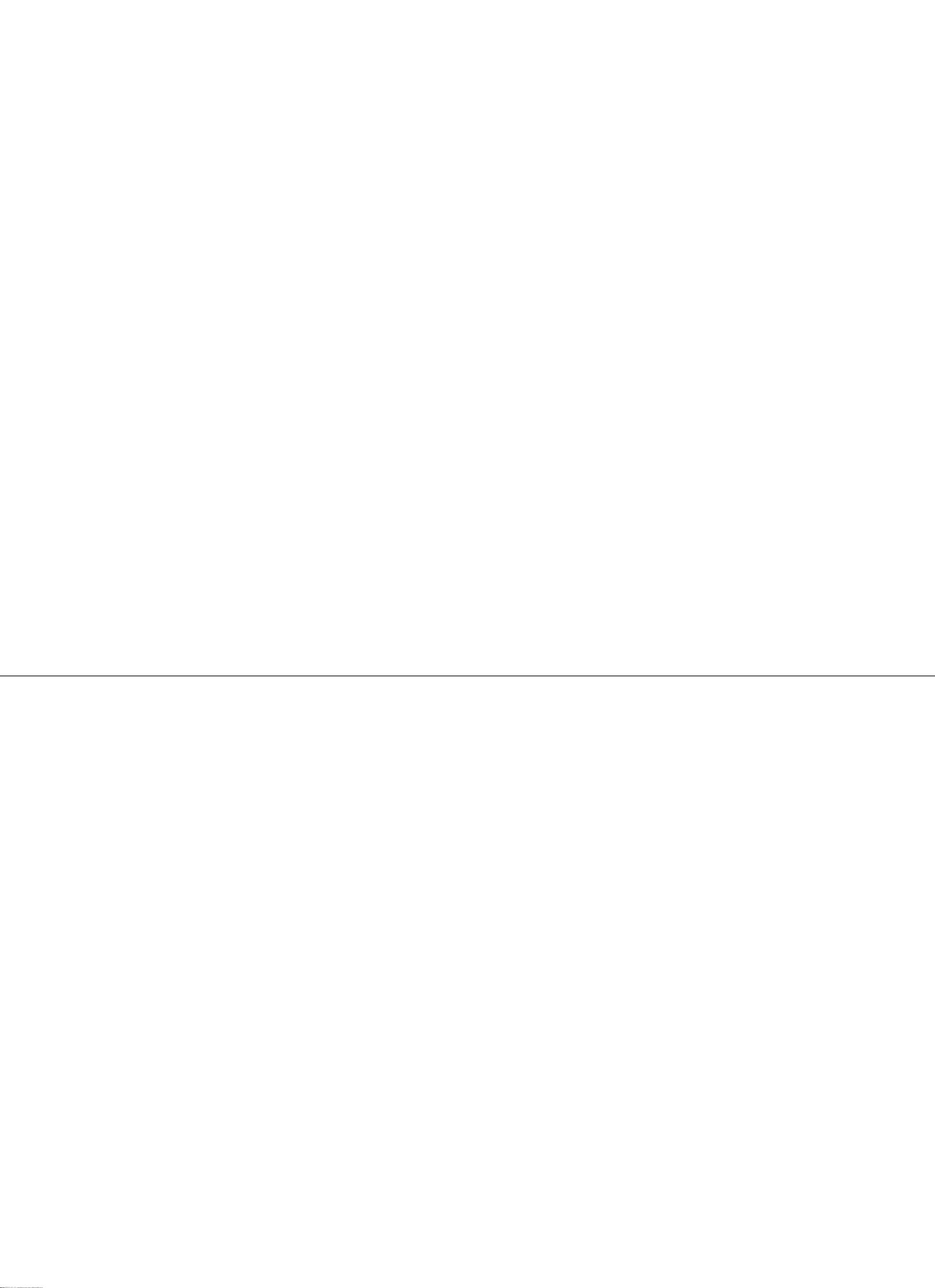
การสำรวจครั้งที่ 1		การสำรวจครั้งที่ 2**	
1.เข้าค่าย	12.85	1.เข้าค่าย	8.11
2.อบรมเชิงปฏิบัติการ	10.76	2.อบรมเชิงปฏิบัติการ	6.57
3.สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริม	10.48	3.ประกวดคนดีมีคุณธรรม	6.26
*5.ประกวดคนดีมีคุณธรรม	10.23	*5.สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริม	6.05

ตารางที่ 18 สิ่งจูงใจที่ส่งเสริมคุณธรรม

การสำรวจครั้งที่ 1		การสำรวจครั้งที่ 2	
1.ครอบครัว ผู้ปกครองญาติผู้ใหญ่	32.38	1.ครอบครัว ผู้ปกครอง	34.35
2.ครู-อาจารย์	13.56	2.เพื่อน-คนรอบข้าง	15.96
3.เพื่อน-คนรอบข้าง	12.41	3.ครู-อาจารย์	10.17

หมายเหตุ * ตัวเลขอยู่ระหว่างการตรวจสอบความถูกต้อง

ศ.สุมน อมรวิวัฒน์ ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน	• นายสมหมาย ปาริฉัตรต์ ด้านการสื่อสาร
ศ.ไพฑูริย์ สินลารัตน์ ด้านการอุดมศึกษา	• มวลชน
รศ.ชชนะ กลีภรณ์ ด้านการอาชีวศึกษา	• ศ.ธีรวุฒิ บุญยโสภณ ด้านเทคโนโลยีเพื่อ
นายเจต ประภามนตรีพงศ์ ด้านการศึกษา	• การศึกษา
เอกชน	• นายนิพนธ์ สุรพงษ์รักเจริญ ด้านธุรกิจ
นายอำพล จินดาวัฒน์ ด้านการศึกษา	• นายอมเรศ ศิล่าอ่อน ด้านการบริการ
เฉพาะทาง	• นายชิงชัย หาญเจนลักษณ์ ด้านองค์กร
ศ.วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ด้านการศึกษา	• เอกชน
พิเศษ	• นายไพฑูริย์ จัยสิน ด้านการกีฬา กิจการ
นายทองอยู่ แก้วไทรอะ ด้านการศึกษา	• ยาวชน ลูกเสือ ยุวกาชาด และเนตรนารี
นอกระบบและตามอัธยาศัย	• ทั้งนี้ คณะกรรมการสภาการศึกษา มี
รศ.พทุทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ ด้านการบริหาร	• จำนวนทั้งสิ้น 59 คน ประกอบด้วย 1.กรรมการ
การศึกษา	• โดยตำแหน่ง จำนวน 16 คน ได้แก่ ปลัดกระทรวง
นายสุวัฒน์ เงินฉ่ำ ด้านการบริหารเขต	• การท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนา
พื้นที่การศึกษา	• สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวง
นายพนม พงษ์ไพบูลย์ ด้านการศาสนา	• เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัด
ศ.วิรุณ ตั้งเจริญ ด้านวัฒนธรรม	• กระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัด
นายสุทธินันท์ ปรัชญพฤทธิ์ ด้านภูมิปัญญา	• กระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์
รศ.ทองอินทร์ วงศ์โสธร ด้านนโยบายและ	• และเทคโนโลยี ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขธิการ
แผน	• คณะกรรมการกฤษฎีกา เลขธิการคณะกรรมการ
นายอมรวิรัช นาคทรพรพ ด้านมาตรฐาน	• การศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขธิการคณะกรรมการการ
และการประกันคุณภาพ	• อาชีวศึกษา เลขธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
ศ.ศรีราชา เจริญพานิช ด้านกฎหมาย	• เลขธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ
ศ.สุรพล นิติไกรพจน์ ด้านเศรษฐกิจ การ	• สังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ
เงินและงบประมาณ	• เลขธิการครุสภา และผู้อำนวยการสำนักงาน
ศ.ยงยุทธ ยุทธวงศ์ ด้านวิทยาศาสตร์และ	• รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
เทคโนโลยี	• 2.กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรต่างๆ จำนวน 11 คน
นายมานิจ สุขสมจิตร ด้านการสื่อสาร	• และ 3.กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 30 คน ซึ่ง
นายประทีป วีระพัฒนนิรันดร์ ด้าน	• แต่งตั้งโดยมติคณะรัฐมนตรี โดยมีเลขธิการสภา
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	• การศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ และ
ศ.พงษ์ศักดิ์ อังกลสิทธิ์ ด้านการเกษตร	• รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน
และสหกรณ์	• กรรมการ
นายเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ด้านการ	•
พัฒนาสังคม	•
นายประพล วีระพรสวรรค์ ด้านอุตสาหกรรม	•
รศ.วุฒิสาร ตันไชย ด้านการเมืองการ	•
ปกครอง	•

นายจันทร์ที ประทุมภา ครูภูมิปัญญาไทย ด้านเกษตรกรรม (เทคนิคการปลูกผักหวาน) เกิดเมื่อวันที่ 2481 อายุ 69 ปี ภูมิลำเนาเดิม อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา ลูกชาวนาฐานะทางบ้านค่อนข้างยากจน การศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 และบรรพชาเป็นสามเณรศึกษาหลักสูตรของพระพุทธศาสนา สอบได้นักธรรมโท ลาลึกขาออกมาช่วยพ่อแม่ทำไร่ทำนา ทำเกษตรแบบโบราณ ไม่มีเทคนิคการทำเกษตร

ในปี พ.ศ.2537 ได้เปลี่ยนแผนการทำเกษตรแบบเก่ามาเป็นเกษตรแบบพอเพียงตามแนวพระราชดำริ โดยเริ่มจากให้ทุกคนในครอบครัวช่วยกันขุดบ่อ เพื่อให้ได้ทั้งแหล่งน้ำ ที่เลี้ยงปลา ส่วนขบบ่อใช้เป็นที่พักพิงสำหรับสัตว์ เป็นเกษตรกรที่ปลูกเกษตรผสมผสาน โดยจะปลูกพืชผลไม้ยืนต้น พืชผักสวนครัวเลี้ยงสัตว์มาก่อน

หลังจากนั้นก็มาดูเรื่องราวจ่ายของครอบครัว พบว่า รายจ่ายที่มากที่สุดคือ เรื่องอาหาร ได้ไปสำรวจข้อมูลตลาดในชุมชนว่าขายอะไรบ้าง และได้สืบหาข้อมูลเรื่องวิธีการปลูกพืชผักต่างๆ เพื่อจะได้ปลูกพืชผักนอกฤดูกาลจะทำให้สามารถขายได้ราคาดีกว่าปกติเช่นการปลูกผักหวานป่า เพราะรายได้ในการปลูกผักหวานอยู่ที่ประมาณ 100-200 บาท

จากที่ผักหวานเป็นพืชที่ขึ้นเองตามธรรมชาติ การที่เราจะปลูกเองนั้นค่อนข้างยาก อีกทั้งสมาชิกในเครือข่ายบอกว่าปลูกยากมากทำให้ครูได้มีการค้นคว้างานวิจัยดังกล่าวขึ้น เพื่อให้การปลูกผักหวานป่าเป็นธุรกิจ

องค์ความรู้

ยอดของผักหวานป่าจะนำมาต้ม แยก อ่อม ลวก กินกับน้ำพริก ส่วนใบแก่จะนำมาแต่งกิ่งให้ผลัดใบออกยอดนอกฤดูกาล แล้วนำใบแก่นั้นมาตากแห้งและอบทำเป็นชาสมุนไพรผักหวานป่า โดยผู้ดื่มจะได้รับสารโปรตีนจากใบชาสมุนไพรผักหวานป่าดังกล่าวได้แก่

1. ธาตุเหล็กเสริมสร้างเม็ดเลือดแดง
2. แคลเซียมให้กระดูกและฟันแข็งแรง
3. ฟอสฟอรัสที่ทำหน้าที่เสริมสร้างกระดูกและฟันให้แข็งแรง
4. วิตามินซีช่วยป้องกันไม่ให้เลือดออกตามไรฟัน
5. วิตามินเอช่วยในการมองเห็นในที่ที่มีแสงสว่างน้อย ฯลฯ

ผักหวานป่าเป็นผักชนิดหนึ่งที่ขึ้นเองตามธรรมชาติและจะมีเฉพาะในฤดูฝนเท่านั้น ทำให้ครูจันทร์ทีได้ศึกษาคิดค้นวิธีการปลูก

จะทำงานร่วมกับพีชยนต์ันชนิดอื่น เนื่องจาก
นี้ ใช้ระบบที่ควบคุมไม่ได้ ถ้าปลอก

ทียบ ดังนั้น ควรจะปลูกไต้ต้นไม้ใหญ่ที่มีแดดรำไร เช่น ต้นมะม่วง ต้นตะขบ ต้นแค ต้นกระถ่อน ต้นมะขามเทศ ห้ามปลูกผักหวานไต้ต้นมะพร้าวและไต้ต้นหมากจะทำให้ไม่ได้ผล

การถ่ายทอดความรู้

ครูได้มีการถ่ายทอดความรู้ผ่านการจัดการศึกษาทั้ง 3 รูปแบบ ได้แก่ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยการนำความรู้ที่เริ่มจากการทำงานวิจัยร่วมกับนักวิชาการถ่ายทอดผ่านโครงการอบรมต่างๆ โดยใช้ไร่นาของครูเป็นมหาวิทยาลัยแห่งการเรียนรู้ ซึ่งในแต่ละปีมีผู้มาเข้ารับการอบรมไม่ต่ำกว่า 9,000 คน นอกจากนี้ยังมีการขยายเครือข่าย โดยมีเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน 12 ปราชญ์ ใน 5 จังหวัดอีสาน และทำงานขยายผลร่วมกับภาคีต่างๆ มากมาย เช่น มูลนิธิชุมชนเป็นสุข จังหวัดขอนแก่น สสส. สกว. ธกส. และเกษตรจังหวัดนครราชสีมา และที่บ้านครูยังได้เปิดศูนย์การเรียนรู้อบรมให้กับเกษตรกรทั่วไปที่มาศึกษาดูงานล่าสุดทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้สนับสนุนให้เปิดอบรมให้แก่ผู้สนใจจำนวน 900 คน รวม 18 รุ่นๆ ละ 50 คน ระยะเวลาการอบรม 5 วัน 4 คืน

วิธีการถ่ายทอดความรู้

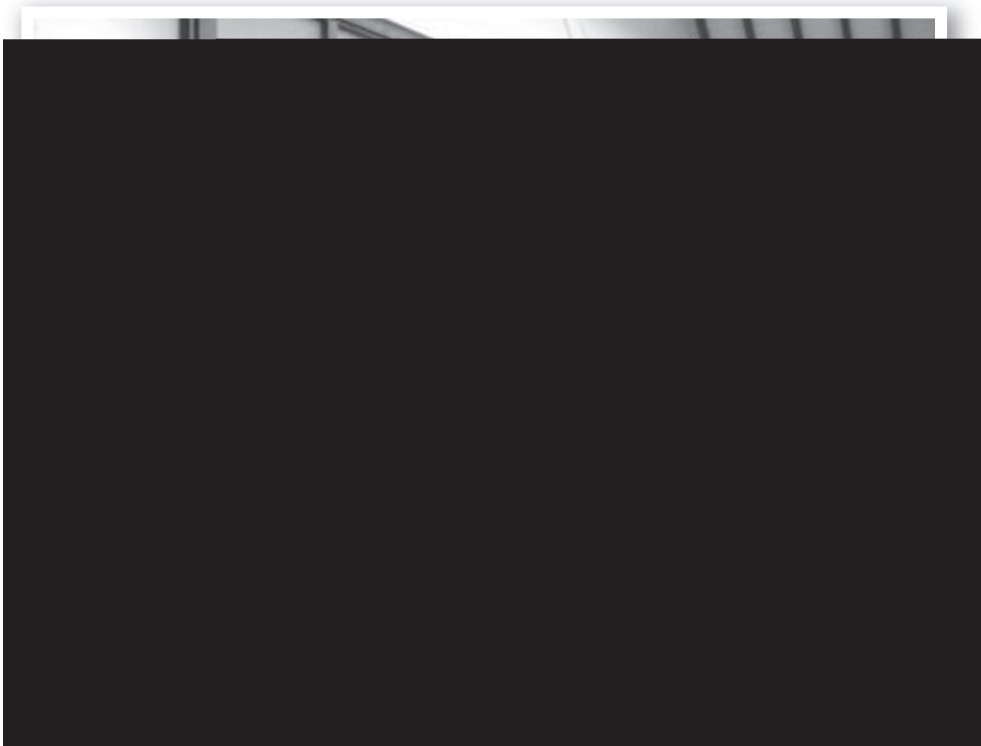
1. การบรรยายและปฏิบัติจริง โดยการจัดอบรมเป็นหลักสูตร
2. เป็นวิทยากรบรรยายพิเศษทั้งในไร่นา ศูนย์การเรียนรู้ของตนเอง และหน่วยงานราชการและเอกชน
3. จัดทำสื่อต่างๆ ประกอบด้วย ซีดี วีซีดี เอกสาร วารสาร ออกสื่อโทรทัศน์ วิทยุ ฯลฯ

การปลูกผักหวานป่าจะเกี่ยวเนื่องกับเรื่องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ครอบครัวมีรายได้ ลดรายจ่าย มีเงินเก็บ มีเงินออม ไม่เดือดร้อน เป็นภูมิคุ้มกันให้เราได้เป็นอย่างดี อีกทั้ง

1. มีส่วนในการสร้างแหล่งอาหารให้กับครอบครัว มีอยู่มีกิน
2. เสริมสร้างรายได้ให้กับครอบครัว การปลูกผักหวาน 1,000 ต้น ภายใน 4 ปี ไม่ต้องลำบากหาเงิน สร้างรายได้โดยไม่ต้องดิ้นรน
3. ไม่ต้องเป็นคนมักมาก
4. ส่งผลให้ครอบครัวมีความสุข อยู่ด้วยกันพร้อมหน้าพร้อมตา ลดละเลิกอบายมุขต่างๆ

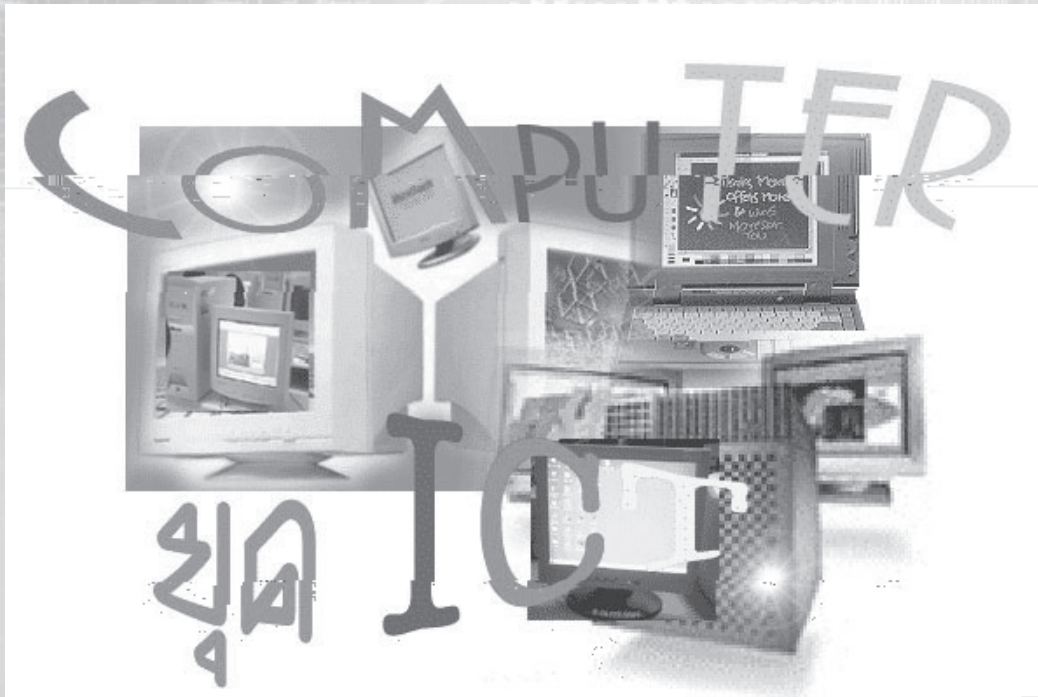

รูปแบบการบริหาร การเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่โรงเรียนICT

สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ICT เป็นเทคโนโลยีที่สำคัญต่อการขยายโอกาสการเรียนรู้ของทุกคนเพื่อการศึกษาตลอดชีวิต นานาประเทศในปัจจุบันได้นำ ICT มาใช้ในการเรียนการสอนกันอย่างแพร่หลาย โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของการใช้ ICT ไว้ในหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุถึงความรู้และทักษะด้าน ICT อย่างมีประสิทธิภาพ ประเทศไทยมีแนวทางในการพัฒนาประเทศไปสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ด้วยการลงทุนทางการศึกษา โดยการสร้างบุคลากรที่มีทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศทุกระดับและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพเพื่อการศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่โรงเรียน ICT ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่โรงเรียน ICT ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. เสนอรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่โรงเรียน ICT สำหรับสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

เป็นการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการเปลี่ยนแปลงนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการศึกษาของประเทศไทย พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และโครงการที่สนับสนุนการใช้ ICT เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำแนกรายละเอียด ดังนี้

1. การบริหารการเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่โรงเรียน ICT ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1. ผู้นำการเปลี่ยนแปลง และ 2. กระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลง

2. องค์ประกอบของโรงเรียน ICT ประกอบด้วย 1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ICT 2. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ 3. การพัฒนาบุคลากร และ 4. การพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากร คือ โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนต้นแบบการพัฒนาการใช้ ICT เพื่อการเรียนรู้ และโครงการ Teach to the Future ตั้งแต่ ปีการศึกษา 2546-2548 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 511 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 217 และผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารโรงเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.77 เป็นโรงเรียนที่สังกัด

0123456789

11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

ด้วย ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบสำคัญ 6 องค์ประกอบ และได้เพิ่มบทบาท เพื่อให้ผู้ที่ต้องการนำรูปแบบไปใช้มีความเข้าใจมากขึ้น มีรายละเอียด ดังนี้

1. บทนำ เป็นการอธิบายถึงที่มา แนวคิดและหลักการของโรงเรียน ICT

2. ผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นการอธิบายคุณลักษณะของผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนที่มุ่งสู่โรงเรียน ICT ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ควรมีคุณสมบัติสำคัญ คือ 1) การแสดงวิสัยทัศน์ให้เห็นถึงความจำเป็นของการเปลี่ยนแปลง 2) การตอบสนองการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ 3) เป็นผู้ริเริ่มการเปลี่ยนแปลงโดยใช้ความเป็นผู้รู้ ผู้ชำนาญการ และ 4) สร้างการรับรู้และอธิบายถึงผลดีและผลเสียจากการเปลี่ยนแปลง

3. กระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลง เป็นการอธิบายการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนที่มุ่งสู่โรงเรียน ICT ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารโรงเรียนนำกระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลงมาใช้อย่างเป็นระบบ การดำเนินการตามกระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลง มีดังนี้ 1) การแจ้งเป้าหมายของการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน 2) การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมและกำหนดแผนกลยุทธ์ 3) การสื่อสารวิสัยทัศน์

การสร้างแนวร่วมในการเปลี่ยนแปลง 5) การทำงานเป็นทีม 6) การกระจายอำนาจและแนะนำแนวทางบุคคลที่เกี่ยวข้อง 7) การสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน 8) การสร้างเป้าหมายระยะสั้นและให้รางวัลต่อความสำเร็จ 9) การเพิ่มเติมและพัฒนาความเปลี่ยนแปลง 10) การรักษาสภาพการเปลี่ยนแปลงอย่างถาวรแก่องค์กร และ 11) การลดการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง

4. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ICT เป็นการอธิบายการดำเนินการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างพื้นฐาน ICT ของโรงเรียนที่มุ่งสู่โรงเรียน ICT ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการดำเนินการเปลี่ยนแปลง ดังนี้ 1) ปรับปรุงอาคารและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้เหมาะสมกับการใช้ IT และ 2) จัดให้มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์และติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องเรียน รวมทั้งติดตั้งระบบ Internet ความเร็วและติดตั้งระบบ LAN มีการติดตั้งซอฟต์แวร์เพื่อป้องกันผู้เรียนเข้าเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม มีการจัดการ Internet ในห้องสมุด และการจัดทำระบบสารสนเทศ

5. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการอธิบายการดำเนินการเปลี่ยนแปลงด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่มุ่งสู่โรงเรียน ICT ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการดำเนินการเปลี่ยนแปลง ดังนี้ 1) โรงเรียนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระวิชา และบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระวิชา มีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน จัดให้เรียนวิชาคอมพิวเตอร์ในทุกระดับชั้น และส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ประโยชน์ อิเล็กทรอนิกส์ ให้ผู้เรียนเสนอผลงานแบบมัลติมีเดีย และ...

การใช้เทคโนโลยี และ 2) โรงเรียนร่วมมือกับองค์กรภายนอกเพื่อจัดหาวิทยากรให้ความรู้แก่ครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

6.การพัฒนาบุคลากร เป็นการอธิบายการดำเนินการเปลี่ยนแปลงด้านบุคลากรของโรงเรียนที่มุ่งสู่โรงเรียน ICT ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการดำเนินการเปลี่ยนแปลง ดังนี้ 1)โรงเรียนจัดให้ครูได้รับการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น อบรมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และอบรมโปรแกรมต่างๆ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการอบรมในการประเมินซอฟต์แวร์และเว็บไซต์ทางการศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียน และ 2)โรงเรียนกำหนดให้ครูใช้เทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งของงาน เช่น การพิมพ์รายงาน การทำทะเบียนผู้เรียน การวัดและประเมินผลผู้เรียน

7.การพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการอธิบายการดำเนินการเปลี่ยนแปลงด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของโรงเรียนที่มุ่งสู่โรงเรียน ICT ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการดำเนินการเปลี่ยนแปลง ดังนี้ 1) ครูผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระอย่างเพียงพอ 2) โรงเรียนมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลออนไลน์ที่ใช้ในการศึกษา และ 3) โรงเรียนจัดตั้งศูนย์สื่อรวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้

8.องค์กรแห่งการเรียนรู้ องค์กรแห่งการเรียนรู้เกิดจากผู้บริหารโรงเรียนดำเนินการเปลี่ยนแปลงตามองค์ประกอบ 4 ด้าน โดยนำกระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลงมาใช้เพื่อมุ่งสู่โรงเรียน ICT ทำให้โรงเรียนมีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยอัตโนมัติ ดังจะเห็นได้จากการเกิดขึ้นของการเปลี่ยนแปลงตามตัวแบบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization Model) ที่ประกอบด้วย องค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านการเรียนรู้ (Learning) องค์ประกอบด้านองค์กร (Organization) องค์ประกอบด้านคน (People) องค์ประกอบด้านความรู้ (Knowledge) และองค์ประกอบด้านเทคโนโลยี (Technology)

9.การจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสร้างความรู้ (Constructionism Theory) โรงเรียนที่จัดการ

บูรณาการกับแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การแสวงหาความรู้
 ด อธิบายขั้นตอน
 ิม สร
 ู้เร ้วยตนเองโดยอาศัย ังความ ้วล

10.การเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) ผลของการจัดการเรียนรู้ ังความ
 ัญท ้ม ร ียเน เก
 ่ ต่อท ้างเพื่อนกับเพื่อน พก ้อง ผู้เร ับผู้สอน วมการพัฒ มานวัตกรรมในการ
 ัดการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) การเร ักษณ ึ่งจึงเน้นที่ “การเรียนรู้คือ
 ังปัน” โดยที่ผู้สอนจะเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ:

- 1.สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดทำระบบฐานข้อมูลที่สำคัญและเป็น
 ทางการศึกษา โดยจัดเป็นหมวดหมู่ หรือเป็นกลุ่มสาระวิชา และมีลิงก์เชื่อมโยง แจกให้
 ียนหรือจัดทำฐานข้อมูล On-line เพื่อสะดวกและรวดเร็วต่อครูในการนำความ ึ่งนำมาจัดการเรียน
- 2.กระทรวงศึกษาธิการควรเร่งพัฒนาบุคลากรด้าน ICT เพื่อจัดการ ้นระบบฐานข้อมูล ดูแล
 ้างพื้นฐาน พัฒนาและปรับปร ับไซต์ให้เป็นปัจจุบัน
- 3.สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรขยายการดำเนินการให้กับโรงเรียนอื่นๆ ที่มี
 ้องการเป ีย้น ICT ทั่วประเทศ โดยมีเขตพื้นที่การศึกษาเป็น ูนย์ประสาน การดำเนินการ
- 4.ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ต้องมีความรู้ทาง วิชาการและ ้องแสวงหา
 ูทางเทคโนโลยีอยู่เสมอๆ ผู้บริหารโรงเรียนต ิวสัยทัศน์ด้าน ICT ที่ชัดเจน
- 5.ผู้บริหารโรงเรียนต้องดำเนินการเปลี่ยนแปลงโดยร่วมมือกับทีมงาน ึ่งมีความ ู้ความ ึ่งชำนาญเพื่อ
 ัดบรมให้ครู ับความรู้เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการกับ ICT และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ
 ูบริหารโรงเรียนต้องติดตาม ตรวจสอบและทำให้การเปลี่ยนแปลงนั้นอยู่ ับโรเน ้างถาวร
- 6.ผู้บริหารโรงเรียน ินการเปลี่ยนแปลงในทุกองค์ประกอบของรูปแบบไปพร้อมกัน และ
 ้องทำความเข้าใจในความสัมพันธ์เชื่อมโยงของแต่ละองค์ประกอบรวมทั้ง ้นหา โดยกำหนดให้ “รูปแบบ
 ิหารการเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่โรงเรียน ICT สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” เป็น ้าหมายสำคัญของ
 ึ่งนแปลง โดยมีผู้นำการเปลี่ยนแปลงนำกระบวนการบริหารการเปลี่นแปลง มาใช้ใการดำเนิน
 ึ่งนแปลงตามองค์ประกอบ 4 ด้านของโรงเรียน ICT คือ 1.การพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐาน ICT 2.การ
 ัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ 3.การพัฒนาบุคลากร และ 4.การพัฒนาอ ธิเก็ทของ ีเกิ้ล ึ่งเป็นกลไกที่
 ับสนุนให้การดำเนินการเปลี่ยนแปลงไปสู่โรงเรียน ICT ได้อย่างประสบความสำเร็จ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง แนวปฏิบัติสำหรับข้าราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

พ.ศ. ๒๕๕๐

โดยที่กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่จะให้ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ทุกประเภทที่สังกัดหรือในกำกับ ดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ มีความเป็นกลางในการเลือกตั้งและสอดคล้องกับกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้แก่ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา และเจ้าหน้าที่ทุกประเภทที่สังกัดหรือในกำกับ ดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๑. ให้ทุกองค์กรหลัก และทุกหน่วยงานเนกาบ ดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนพนักงานเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการที่มีสิทธิเลือกตั้ง ออกไปใช้สิทธิของตนในฐานะพลเมืองดีและไม่กระทำการซื้อสิทธิ ขายเสียงอย่างเด็ดขาด

๒. ให้ทุกองค์กรหลัก ทุกหน่วยงานในกำกับ ดูแลของกระทรวงศึกษาธิการและสถานศึกษามีส่วนร่วมรณรงค์ ส่งเสริม สนับสนุน ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและการเลือกตั้งทุกประเภทที่กฎหมายกำหนด

๓. ไม่สนับสนุนให้ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนพนักงานเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารหรือเจ้าหน้าที่หรือตำแหน่งอื่น ๆ ในพรรคการเมืองใด ๆ

๔. ให้ทุกองค์กรหลัก ทุกหน่วยงานในกำกับ ดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ และสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ทั้งนี้ ตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

๕. ให้ทุกองค์กรหลักทุกหน่วยงานในกำกับ ดูแลของกระทรวงศึกษาธิการและสถานศึกษาพิจารณาจัดสถานที่โดยประจักษ์และที่เปิดเผยเพื่อให้ทุกพรรคการเมืองอย่างเท่าเทียมกันในหน่วยงานของตน ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด และห้ามมิให้ดำเนินการใด ๆ ในเรื่องนี้อันเป็นการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด ๆ เป็นการเฉพาะ

๖. ไม่บังคับหรือจูงใจให้ผู้อยู่ได้บังคับบัญชา นักเรียน นักศึกษา หรือประชาชน
กระทำการในทางให้คุณให้โทษแก่พรรคการเมืองใด ๆ

๗. ในระยะเวลาที่มีการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือการเลือกตั้ง
ทุกประเภทตามที่กฎหมายกำหนด ต้องไม่แสดงออกโดยตรงหรือโดยอ้อมทั้งทางส่วนตัวและ
ราชการที่จะเป็นการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองใด ๆ และ

ไม่วิพากษ์วิจารณ์หรือให้ความเห็นซึ่งกันและกันกับผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองใด ๆ

๘. ในผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ประชมนับลงนโยบาย แบบฉบับได้ไป

Golden
Ferry

จากสภาการศึกษาเป็นคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและเน้นบทบาทของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติไปด้านเสนอแนะนโยบาย แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ การวิจัยและการประเมินผล กำหนดมาตรฐานและการประสานงาน

ต่อมาในปี 2525 ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ โดยที่เป็นการสมควร ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้เหมาะสม ชัดเจน และสอดคล้องกับการดำเนินงานด้านการพัฒนาการศึกษาของชาติในสถานการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2521

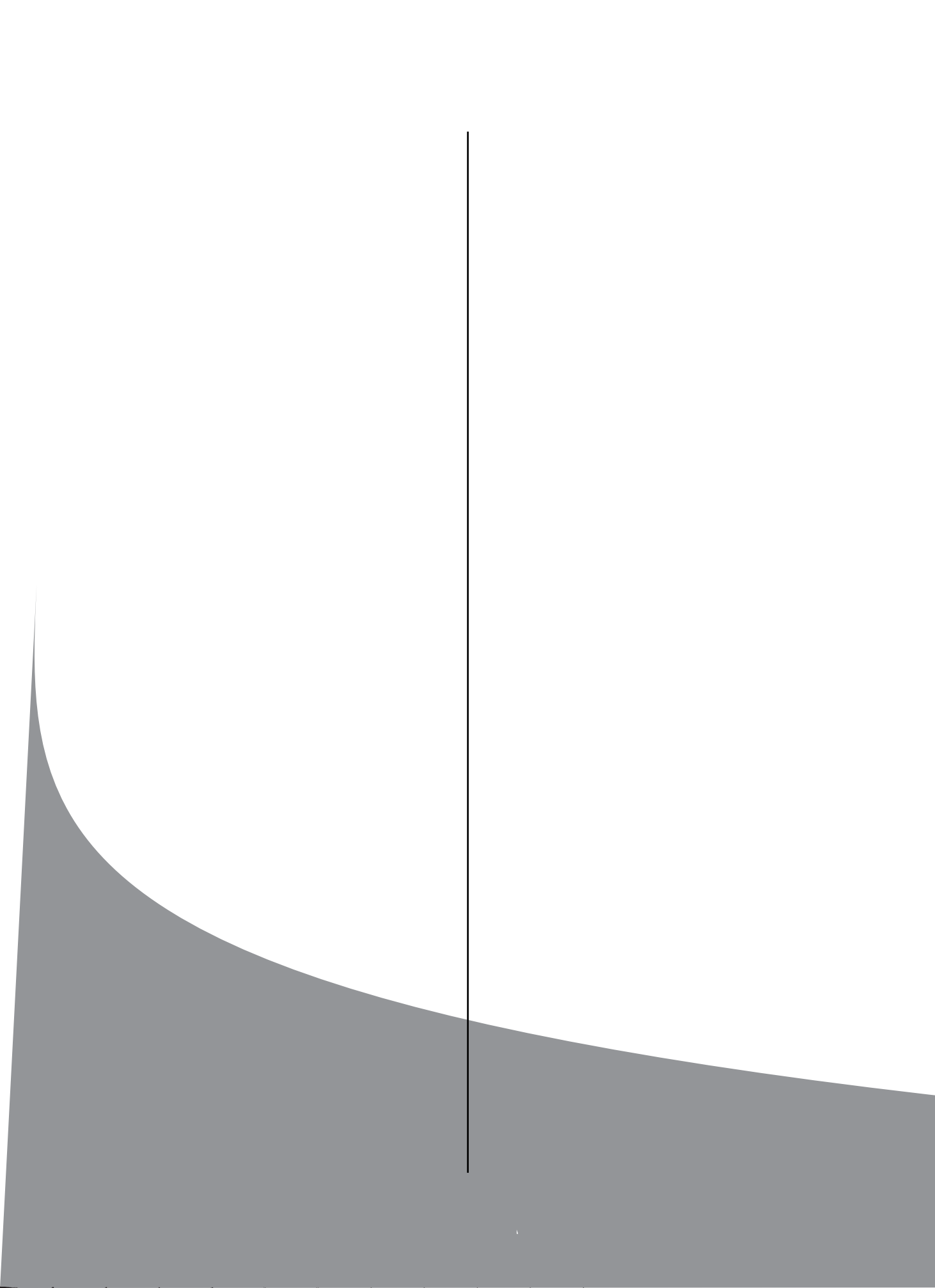
พระราชบัญญัติฉบับใหม่นี้ได้มีการปรับปรุงและเพิ่มองค์ประกอบคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติที่มีอยู่เดิมให้มีจำนวนมากขึ้น เพื่อให้ครอบคลุมหน่วยงานทางการศึกษาและกำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติไว้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในส่วนของการประสานงานดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดและ

การพัฒนาการศึกษาของกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนด้านการศึกษาของชาติ

ปี 2546 สมัยพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี โดยมีนายปองพล อดิเรกสาร เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ยกเลิก พ.ร.บ.สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2535 เปลี่ยนชื่อสำนักงานเป็นสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา(สกศ.) เป็นองค์กร 1 ใน 5 องค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการ มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2546 มีอำนาจหน้าที่พิจารณาเสนอแผนการศึกษาแห่งชาติที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬากับการศึกษาทุกระดับ พิจารณาเสนอแนะนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา

๙การใช้หลักติยฆของชาตร

ครั้งและแต่ละครั้ง จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้แนวคิดแบบอัตถิภาวนิยมของซาตร์ จึงเป็นที่มาของหลัก 3 กล้า ได้แก่

- 1.กล้าเผชิญปัญหา (Judge)
- 2.กล้าประเมินวิธีปฏิบัติ (See)
- 3.กล้าลงมือทำการด้วยความรับผิดชอบ (Act)

สังคมไทยต้องการผู้นำในทุกกระดับที่มีความรู้ ความสามารถ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ หลัก 3 กล้าของซาตร์แสดงให้เห็นถึงความสำคัญในเรื่องของความรับผิดชอบต่อและการตัดสินใจ ดังนั้นในการแก้ปัญหาภาวะผู้นำในสังคมไทย หากผู้นำและผู้บริหารได้มีการนำมุมมองของไบตรีয়ারต์มาใช้ให้เกิดประโยชน์และเสริมด้วยหลัก 3 กล้าของซาตร์ ด้วยความสุขุม รอบคอบ อ่อนน้อม ถ่อมตน มีการตัดสินใจที่จับไวทันต่อสถานการณ์ พร้อมทั้งช่วยกันเผยแพร่ความสำคัญในเรื่องนี้แล้ว ผู้นำในทุกระดับและทุกคนในสังคมก็จะมีความสุขและพอใจในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของตนมีความเชื่อในกระบวนทัศน์เดียวกันแบบหลังนวยุคนิยมเมื่อมีปัญหอะไรก็หันหน้าเข้าหากัน (interface) มีการเสวนา (dialogue) ร่วมกันรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน เพื่อการแสวงหาจุดร่วม สงวนจุดต่าง (unity in diversity) และพร้อมที่จะร่วมกันรับผิดชอบต่อในการตัดสินใจร่วมกันตามแนวทางที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจกัน แก่ทุกคนโดย (mutual understanding) รวมเป็นการพัฒนาและก่อให้เกิดความเจริญแก่สังคมและประเทศชาติต่อไป

บรรณานุกรม

- กีรติ บุญเจือ. จูติจากโลกของโซฟี, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2545
เริ่มรู้จักปรัชญา, ชุดปรัชญาและศาสนาเซนต์จอห์น, เล่มต้น, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น, 2545
ย้อนอ่านปรัชญากังขาของมนุษยชาติ (ช่วงวิจารณ์ระบบเครือขาย)
ชุด ปรัชญาและศาสนาเซนต์จอห์น เล่มห้า, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น : 2546
- Edwards, Paul. The Encyclopedia of Philosophy , Volume Seven, NewYork : Macmillan Publishing Co.,Inc. & The Free Press, 1967
- Sartre, Paul Jean. Being and Nothingness, Translated by Hazel E. Barnes, NewYork : Washington Square Press, 1960
- _____ . "Existentialism is a Human ism," from Destoyevsky to Sartre, ed . Walter Kaufman, Translated by Philip Mairet : 1946

ดร.อาร์ง จันทวานิช เลขาธิการสภาการศึกษา (สทศ.) กล่าวถึงผลการวิจัยการศึกษาภูมิภาค
 ไทยกับการส่งเสริมการเรียนรู้ และการสร้างอาชีพ เพื่อศึกษาสภาพ รูปแบบและกระบวนการ
 ถ่ายทอดความรู้ของครูภูมิภาคผ่านศูนย์การเรียนรู้ภูมิภาคไทย สำหรับวางแนวทางส่งเสริมการสร้าง
 อาชีพของประชาชนในชุมชน จากรายงานการวิจัย ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลจากครูภูมิภาคไทยทั้ง 9 ด้าน
 พบว่า ภูมิภาคส่วนใหญ่เป็นองค์ความรู้ของคนในท้องถิ่นที่สืบทอดกันมา และชุมชนทำหน้าที่ต่อยอด
 พัฒนาความรู้ และรวมกลุ่มสมาชิกก่อตั้งเป็นกลุ่มอาชีพ ทั้งที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐในการดำเนินการ
 เป็นศูนย์การเรียนรู้ภูมิภาคไทย และครูภูมิภาคเป็นผู้ดำเนินการเอง

